

Tuloksellisuus- ja vaikutus selvitys (TVS)

Järjestön nimi	SÄRKISALON VANHUSTENTALOYHDISTYS RY
Järjestönumero	1176
Kohdenumero	Ak 3815
Käyttötarkoitus	Maaseudun ikääntyvien hyvinvoinnin tukemiseen matalankynnyksen toiminnan avulla (Yhres-toiminta 2018-2020)
Avustusvuodet	2018-2019
Myönnetty avustus	45 810 €

1. Työntekijät

Toiminnassa mukana olleet työntekijät kahdelta edelliseltä vuodelta

Toiminnassa oli mukana työntekijöitä

Avustusvuosi	Palkatut työntekijät, henkilömäärä	Palkatut työntekijät, henkilötyövuodet
2018	1	1,00
2019	1	1,00

Lisätiedot

Miten työntekijöiltä on kerätty tietoa toiminnasta?

Toiminnalla on ohjausryhmä sekä tuki- ja kehitystyöryhmä (Tuke).

Ohjausryhmään on kuulunut molempina vuosina kuusi henkilöä ja tukeen 2018

kuusi ja 2019 seitsemän henkilöä.

Kumpikin ryhmä kokoontui molempina vuosina 2 kertaa.

Lisäksi toiminnan ja yhteistyökumppaneiden tapaamisia oli 3 krt vuodessa samoin Särkisalokotiyhdistyksen hallituksen kokouksia, joissa työntekijä oli mukana.

Arviointityöpaja pidettiin 2 krt. Työpajoissa oli mukana ohjausryhmän jäsenet sekä tukesta 2 ikäihmistä. Työpajoissa työntekijä kertoi oman näkemyksensä toiminnasta sekä esitteli toiminnan seurantatietoja. Arvioinnit toteutettiin STEAN RUUTU -itsearviointimatriisin kysymysten mukaisesti. 2/2020 työpajassa oli käytettävissä edellisen arviointipäivän materiaali vertailupohjana. Molempien arviointipajojen yhteenvedon teki Salon muistiyhdistyksen toiminnanjohtaja. Yhteenvedot käsiteltiin ohjaus- ja tukeryhmän kokouksissa sekä Särkisalokotiyhdistyksen hallituksessa ja toiminnan yhteistyökumppaneiden tapaamisissa.

Ryhmien kaikissa tapaamisissa työntekijä kertoi toiminnan kuulumiset. Niissä pohdittiin yhteisesti esille nousseita/ tietoon tulleita kehitystarpeita ja käytännön toteuttamisen keinoja. Toiminta perustuu yhteistyöhön ja vapaaehtoisuuteen. Tiedon jakaminen eri tahoille on ensiarvoisen tärkeää, jotta muutos- ja kehitystoimenpiteitä pystytään tekemään mahdollisimman tavoitteellisesti. Kaikista tapaamisista on muistiot.

Mitä mieltä työntekijät ovat toiminnasta?

Osallistuminen toimintaan on hyvin aktiivista varsinkin sosiaaliseen toimintaan. Toiminta on itseohjautuvampaa kuin aiemmin. Vapaaehtoiset "uskaltavat" toimia selvästi enemmän itsenäisesti, omien tapojensa ja ajatusten mukaisesti. Toiveita ja mielipiteitä esitetään ja niitä myös kysytään, jotta toiminta on tarpeiden mukaista, osallistujien näköistä yhteisöllistä ja viihtyisää. Yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyö on sujuvaa ja joustavaa ja on yksi iso tekijä toiminnan eteenpäin viemisessä ja kehittämisessä. Monipuolinen informaatio, toiminnan vakiintuminen, säännöllisyys ja yhteistyö sekä luottamus toimintaan näkyy. Toimintaa on kehitetty yhdessä koko kylän kanssa alusta asti ja sen tuloksista nautimme nyt. Osallistujamääriä yms. voidaan tilastoida, mutta edellä mainitun kaltaista yhteisöllisyyttä ei pysty tilastoimaan, vaan sen näkee ja tuntee toiminnassa. Liikunnalliseen toimintaan mukaan saaminen on ollut haasteellisempaa kuin sosiaaliseen toimintaan. Liikunnan hyödyistä informointiin on panostettu ja eri tahojen kanssa tehty yhteistyö mm. sydän-, luusto-, selkäyhdistys, kaupungin liikuntatoimi ja fysioterapeutti on lisännyt osallistumista. Jo mukana olleet liikkujat ovat patistaneet ystäviään liikkumaan. Hyvä käytäntö; työntekijällä on 2 koiraa, jotka on otettu mukaan viikoittaiselle kävelyllä > lisännyt säännöllistä osallistumista. Senioritanssiin osallistumista on lisännyt ammattitaitoinen ohjaaja ja isompi tila tanssia.

Tulokset ja vaikutukset

Kohderyhmä osallistuu aktiivisesti. Osallistuminen useampaan eri toimintoon on lisääntynyt. Omia ideoita ja mielipiteitä esitetään sekä työntekijään otetaan yhteyttä hyvinkin henkilökohtaisissa asioissa. Rohkeus pyytää apua on lisääntynyt ja se edistää hyvinvointia. Älylaitteiden käytön opastus on lisännyt ainakin tiedon hakua Yhresin facebook sivulta. Liikuntaneuvonta >lisännyt liikkumista. Toiminta on itseohjautuvampaa ja mukana olevien näköistä ja yhteisöllistä.

Toiminnassa on paljon eri ikäisiä aktiivisia vapaaehtoisia. Nuoremmat osallistuvat "keikka" luonteisesti. Moni heistäkin tarjoutuu itse osallistumaan, esim. korjaamaan vanhoja apuvälineitä, talkoisiin tai tapahtumiin avustajiksi. Aktiivisimmat ovat ikäihmisiä, joille säännöllinen tekeminen on tärkeä osa elämää; tarpeellisuus, elämän säännöllisyys, hyvä mieli. Eri ikäisten vapaaehtoisten valvoma nuokkari on poikanut vastavuoroisuutta; nuoret leipovat jouluksi ikäihmisille ja ovat mukana talkoissa. Ylisukupolvelinen toiminta on kaikkien etu. Se on lisännyt yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä ja edistänyt kaikkien hyvinvointia.

Yhteistyö kotihoidon kanssa on lisääntynyt ja se edistää asukkaiden hyvinvointia. Kotihoidon vihjeiden avulla on pystytty auttamaan yksinäisiä ja tehty hyvän mielen käyntejä. Yhteistyö (paikalliset/alueelliset) yhdistysten kanssa on sujuvaa ja kattavaa. Heiltä on saatu monipuolisempaa asiapitoista ohjelmaa ja tietoa sekä taitoja esim. on opittu paremmin etsimään tietoa internetin kautta, hankittu elämän laatua parantavia kuulolaitteita jne. Suunnitteilla on yhteistä koulutusta/virkistystä vapaaehtoisille alueellisten vapaaehtoistoimintaa organisoivien tahojen kanssa.

Paikalliset yritykset TARJOAVAT enemmän apuaan ikäihmisille. Kyläkaupan kanssa on neuvoteltu ilmainen kuljetus ikäihmisten kotiin vietäville ostoksille. Se edistää ikäihmisten hyvinvointia sekä kyläkaupparyhtymän selviytymistä ja kaupan, postin ja veikkauksen säilymistä alueella.

Kehittämisehdotukset

Toiminta kaiken kaikkiaan on vakiintunutta ja kohderyhmän sekä koko alueen hyvinvointia edistävää ja ylläpitävää. Toiminnot eivät vaadi varsinaisia muutoksia toimenpiteitä juuri tällä hetkellä, mutta niitä tehdään sitä mukaan, kun tarvetta ilmenee. Ikäihmisten liikunnalliseen aktiivisuuteen pyritään vaikuttamaan tulevaisuudessa vieläkin enemmän. Ikäihmiset liikkuvat aiempaa enemmän, mutta vielä alueelta löytyy heitä, jotka eivät liiku tai liikkuvat vain vähän. Esteettömyyteen ja ikäystävällisyyteen tulee kiinnittää edelleen huomiota, sillä

toimintaan osallistuvissa on enenevässä määrin huonokuntoisempia, apuvälineiden käyttäjiä ja muistin alenemisesta kärsiviä. Salon kaupungin päättäjien tietoisuutta toiminnasta olisi saatava lisättyä. Perustuen työntekijän keskusteluihin kaupungin hallinnon kanssa rahoituksesta päättävän toimielimen jäsenet eivät tunne toimintaa riittävästi. Pidempi aikaista rahoitusta haettiin v. 2019. Kaupungin päätöksensä oli, että rahoituksesta päätetään vuosittain. Pääasiallinen toimintapaikkamme Särkisalokoti täytti viisi vuotta helmikuussa 2020. Tämän kunniaksi piti järjestää huhtikuussa 2020 ”Pannu kuumana päivä”, jonne oli tarkoitus kutsua nimenomaan henkilöitä, jotka ovat rahoituksesta päättämässä. Kaupungin uudessa vanhustyön kehittämissuunnitelmassa painotetaan alueellista ennalta ehkäisevää toimintaa, mihin Yhres -toiminta sopii hyvin. Korona tilanteen vuoksi joudumme siirtämään päivää.

2. Vapaaehtoiset

Toiminnassa mukana olleet vapaaehtoiset kahdelta edelliseltä vuodelta

Toiminnassa oli mukana vapaaehtoisia

Avustusvuosi	Aktiiviset vapaaehtoiset yhteensä
2018	98
2019	93

Kaikki vapaaehtoiset yhteensä

130 henkilöä

Lisätiedot

Vapaaehtoiset yhteensä kohdassa oleva luku on osittain arvio. Yhresin olemassaolon aikana on eri vapaaehtoisia ollut mukana 138. On luultavaa, että suurin osa heistä, jotka eivät nyt olleet pyydettyinä mukana osallistuisi vapaaehtoisena johonkin, ainakin yksittäiseen tapahtumaan.

Miten vapaaehtoisilta on kerätty tietoa toiminnasta?

Vuonna 2018 käytiin pääasiassa suullisia henkilökohtaisia ja yhteisiä keskusteluja eri toimintojen ja tapahtumien yhteydessä ja eri vapaaehtoisryhmille suunnatuissa tapaamisissa. Keväällä 2019 teimme toimintokohtaiset kirjalliset kyselyt ko. toimintoista ja muista toiveista. Syksyllä 2019 teimme kirjallisen tarvekartoituskyselyn, joka oli yhteinen kaikille ryhmille ja jossa rästettiin mitä ryhmää edusti vastatessaan, vastauksia 46 (mitä kysyimme> ks. kohta "miten kohderyhmiltä on kerätty tietoa). Yhteisten kysymysten lisäksi vapaaehtoisilta kysyttiin koulutuksista ja tuen riittävydestä. Toiminnan ja 3x vuodessa yhteistyökumppaneiden tapaamisissa käytiin keskusteluja mm. tarvekartoitus -kyselyissä ilmenneistä kehitysehdotuksista tai muutoin esille nousseista asioista. Yhteistyökumppaneissa on paljon toiminnan vapaaehtoisia sekä myös kohderyhmän edustajia. Tapaamisissa päästiin pohtimaan heti yhteisesti esille nousseita kysymyksiä ja niiden vaatimia toimenpiteitä.

Tarvekartoituksen vastauksista kaksi vapaaehtoista, työntekijä ja Särkisalokotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja tekivät yhteenvedon. Kehittämisehdotukset otettiin huomioon toiminnan suunnittelussa. Niistä keskustelimme eri ryhmien ja toimintojen yhteydessä. Ks. "miten kohderyhmiltä on kerätty tieto"

Millaista tukea ja koulutusta olette tarjonneet toiminnassa mukana olleille vapaaehtoisille?

Työntekijä piti ystävöimijöille 2 koulutusta, joissa käytiin läpi ystävöiminnan ohjeita ja periaatteita sekä vertaistukitapaamisia oli 2. Etenkin ystävöimijöitä ajatellen, mutta kaikille halukkaille järjestettiin "vapaaehtoisen oma jaksaminen"

koulutus yhteistyössä diakonin kanssa. Salon muistiyhdistys piti koulutuksen muistisairaana kohtaamisesta sekä muistikummi koulutuksen halukkaille. Ystävöitymisen ja muutaman aktiivisimman vapaaehtoisen kanssa kävimme 3 krt. keilaamassa samalla pitäen keskustelutuokion ajankohtaisista asioista. Särkisalokodissa on sydäniskuri. Vapaaehtoisille ja eri toimijoille oli hätäensiapukurssi, johon sisältyi deffan käyttöopastusta. Kaupungin vertaistukiohjaaja oli mukana kuntosalivuorolla 6 krt/v antaa opastusta toiminnan vertaistukiohjaajille. 2x nuorisotilan vapaaehtoisille koulutus kaupungin nuoriso ohjaajan kanssa. Niissä käytiin läpi toimintaperiaatteet. V.2019 teatteriretki. Matkalla kerroimme ajankohtaisia asioita. 2x vapaaehtoisille ja kyläläisille yhteinen joulutapahtuma. Niissä kerroimme kuulumisia, keskusteltiin ja kerättiin palautteita. Tarkoitus oli järjestää ulkoiluystäväksi koulutus v.2019. Sovimme kuitenkin kaupungin ikäkeskus Majakan kanssa yhteisesti järjestettävästä koulutuksesta touko 2020. Koronatilanteen vuoksi se peruuntui, asiaan palataan myöhemmin kuten myös virkistysretkeen, joka oli tarkoitus järjestää huhtikuussa yhteistyökumppaneiden kanssa. Työntekijä on tukena ja ohjaa. Sitä hyödynnetään hyvin.

Mitä mieltä vapaaehtoiset ovat toiminnasta?

Yhres koettiin toimivan elintärkeänä kanavana vapaaehtoistyön toteuttamiseksi ja toiminnalla koettiin olevan suuri merkitys paitsi kohderyhmälle niin vapaaehtoistyöntekijöille itselleen. Vapaaehtoistyön koordinointi sai paljon kiitosta ja se koettiin luotettavaksi, suunnitelmalliseksi ja pitkäjänteiseksi. Hyvien ja vakiintuneiden toimintatapojen koettiin osoittavan tavoitteiden olevan kohdallaan, osallistumisprosentti on korkea, vapaaehtoiset motivoituneita. Toimintojen hajauttamisen muuallekin toimialueelle koettiin hyväksi käytännöksi; keskiviikkokaffet ikäihmisten asuttaman rivitalon pihalle, HyvänOlon iltapäivä toisinaan jonkun kotiin ja senioritanssi koululle. Tavoitetaan vanhuksia, jotka eivät pysty tai halua lähteä pois "kotiympyröistä". Tanssi on koulun liikuntasalissa, jossa on tilaa tanssia. Tanssiin voivat osallistua Särkisalon alueen ulkopuoleltakin tulevat. Ryhmässä se koettiin virkistäväksi. Aiemmin tanssi oli Särkisalokodissa, mutta tila kävi ahtaaksi. Vapaaehtoiset ovat toimintaan ja tehtäviinsä tyytyväisiä. Tehtäviä ei koeta olevan liian paljon eivätkä ne sido liikaa. Kaikille riittää monipuolista ja kivaa tekemistä sekä yhdessä että yksilöinä. Toisaalta aktiivisimmat vapaaehtoiset voisivat tehdä enemmänkin. Tukea ja koulutusta koettiin tarjotun riittävästi. Vapaaehtoisena toimimisen koettiin tuovan mielekästä vaihtelua päiviin, mielihyvää tarpeellisuuden tunteesta ja joukkoon kuulumisesta. Sosiaaliset kontaktit koettiin tärkeiksi.

Tulokset ja vaikutukset

Toiminta on vakiintunutta, tuttua ja se koetaan luotettavaksi, siksi osallistujia ja vapaaehtoisia on paljon. Motivoituneiden vapaaehtoisten ja toimivan yhteistyöverkoston avulla pystytään toimintaa pitämään monipuolisena, jokaiselle jotakin. Runsas vapaaehtoisjoukko mahdollistaa tehtävien jakamisen pieniin osiin. Vapaaehtoisten joukossa on melko paljon varttuneita ja myös siten toiminta on pitänyt vireänä heitä itseään; kun antaa niin saa.

Vastauksiin pohjautuen vapaaehtoisten mielestä toiminta ylläpitää ikäihmisten, mutta myös muiden asukkaiden henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja siitä syystä on tavoitettu entistä enemmän erilaisia ja eri ikäisiä asukkaita, joka on lisännyt yhteisöllisyyttä ja toiminnan tuloksellisuutta. Yhres toiminta koetaan omaksi ja tärkeäksi yhteisöllisyyden ylläpitäjäksi, joka kokoaa kaikki yhteen, tarjoaa tekemistä ennen kaikkea ikäihmisille. Särkisalokoti on monelle kuin toinen koti, jossa voi tavata ihmisiä ja viettää aikaa. Sinne on onnistuttu kokoamaan palveluja, jotka edistävät kaikkien hyvinvointia. Toiminnan kautta ihmisillä on viihtyisiä paikkoja minne kokoontua.

Yhresin koettiin aktivoivan paikallisia yhdistyksiä ja yrityksiä toimimaan yhdessä ja tekemään yhteistyötä monipuolisesti.

Kiteytetysti vapaaehtoisten yleisimmät vastaukset kysymykseen "mitkä heidän mielestään ovat toiminnassa aikaan saadut tulokset ja vaikutukset olivat - yhteisöllisyys ja/tai yhteisöllisyys lisääntynyt, ikäihmisten hyvinvointi lisääntynyt, iäkkäät selviytyvät kodeissaan pidempään, yksinäiset on saatu mukaan, mielekästä vaihtelua eläkepäiviin, hyvää mieltä ja iloa elämään ja tarpeellisuuden tunnetta saadessaan olla mukana toiminnassa, kuulua johonkin ja toisten ihmisten tapaaminen sekä palvelut lähellä.

Kehittämisehdotukset

Saadut kehittämisehdotukset

- Nuorten ja kouluikäisten lautapeli/korttipeli- jne. tapahtuma aikuisten tai varttuneemman väen kanssa
- Elokuvatapahtuma
- toiminnan hyötynäkökohtia olisi hyvä saada enemmän esiin, jotta saataisiin vakituinen rahoitus kaupungilta
- Särkisalon väestö on vanhenevaa. Olisi hyvä jo nyt miettiä miten kaikki saadaan kuljetettua osallistumaan, kun ei enää ole kimpakyydittäjiä

Ehdotusten perusteella ylisukupolvellisia "tempauksia" toivotaan enemmän. Rahoituksen jatkuminen eli toiminnan jatkuminen huolettaa myös vapaaehtoisia (perustuu myös yksittäisiin ja yhteisiin keskusteluihin). Toiminnan hyötyjä tulisi saada paremmin päättäjistön tietouteen, joka varmistaisi toiminnan jatkuvuuden. Kimppakyytien lisäksi tulee kehittää yhteiskuljetusta kaikkien halukkaiden osallistumaan pääsemisen varmistamiseksi.

3. Kohderyhmät

Tavoitettiin kohderyhmä?

Kaikki kohderyhmät/-stä tavoitettiin

Mitkä tekijät vaikuttivat siihen, että kohderyhmä/-t tavoitettiin tai jäivät tavoittamatta?

Pienen paikkakunnan etuna; kaikki tuntevat toisensa. Toiminta on vakiintunutta ja kaikkien kylän asukkaiden tiedossa sekä myös pitkälti lähialueiden että vapaa-ajan asukkaiden tiedossa. Työntekijä on paikallinen asukas ja työskennellyt vuodesta 2015 toiminnassa, joten alueellamme kaikki tuntevat työntekijän. Se madaltaa kynnyksestä osallistumiseen ja muutoinkin yhteydenottamiseen. Toisaalta myös työntekijä tuntee/ tietää ihmisiä ja heidän tapojaan entistä paremmin > on helpompi houkutelua ja/ tai ohjata osallistumaan. Toimintaa on kehitetty/kehitetään ikäihmisten toiveiden pohjalta ajatuksella "jokaiselle jotakin". Toiset ovat kiinnostuneita keskiviikkokaffeista, toiset liikunnallisista toiminnoista, joku ruokailusta tai aivoterveysta edistävästä ryhmistä, jotakuta kiinnostaa kädentaito tai laulu. Toiset ovat kiinnostuneita vapaaehtoisena toimimisesta tai hyvinvointipalveluista. Toisia kiinnostaa kaikki ja joillekin riittää ystävä kotiin. Toiminnan varsinainen kohderyhmä ovat yli 63-vuotiaat, mutta toimimme korostetusti koko kylän hyvinvoinnin edistämiseksi. Huomioimme ensisijaisesti ikäihmisten toiveita ja tarpeita, mutta pyrimme pitämään toiminnan kuitenkin sellaisena, että kuka tahansa voi osallistua niin halutessaan. Se on ja on ollut ensiarvoisen tärkeää, koska toimintamme perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhteistyöhön. Ylisukupolvellinen toiminta tuo mukanaan uusia osallistujia ja vapaaehtoisia, joka edesauttaa varsinaisen kohderyhmän tavoittamisessa ja mm. osallistumaan pääsyssä kuten esimerkiksi kuljetuksissa ja viestinviejinä. Yhres toiminnalla on kattava yhteistyöverkosto. Kylän asukkaita, paikallisia ja alueellisia yhdistyksiä ja yrityksiä, seurakunta ja Salon kaupungin eri toimijoita. Monipuolinen

ryhmätoiminta, tapahtumat ja palvelut ovat saman katon alla Särkisalokodissa, helposti saatavilla toimien matalankynnyksen periaatteella. Yhres- toiminnan lisäksi talossa toimivat eri yhdistykset, hyvinvointiyrittäjät fysioterapeutti, parturi-kampaaja, kosmetologi ja jalkahoitaja. Vuonna 2019 myös onnistuimme aloittamaan yhteistyön liikkuvan hammashoidon Reissuhampaan kanssa, joka tekee hammashoitoa Särkisalokodilla ja tarvittaessa myös ihmisten kotona. Kaupungin toimintoina talossa on päiväkotitoiminta, terveydenhoitaja, kotipalvelun toimisto, nuorisotila, kirjasto, kansalaisopisto ja kuntosalit. Tämän kaltainen yhteisö tukee toinen toistaan edesauttaen kaikkia toimijoita. Monipuoliseen tiedottamiseen on panostettu paljon ja se on yksi tärkeimmistä tavoittamisen tekijöistä. Ks. Yhteenveto > Mitkä tekijät vaikuttivat tavoitteiden saavuttamiseen.

Miten kohderyhmiltä on kerätty tietoa toiminnasta?

Vuonna 2018 käytiin suullisia keskusteluja toimintojen yhteydessä sekä käytiin henkilökohtaisia keskusteluja. Keväällä 2019 ja tammi-helmikuussa 2020 teimme toimintokohtaiset kirjalliset kyselyt ko. toiminnoista ja muista toiveista. Syksyllä 2019 teimme kirjallisen tarvekartoituskyselyn, josta kaksi kohderyhmän edustajaa tekivät yhdessä yhteenvedon sekä työntekijä ja Särkisalokotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja yhdessä oman yhteenvedon. Vastauksia saatiin 67. Kartoituksessa kysyimme tiedotuksesta, toiminnan tarpeellisuudesta ja hyödyistä vastaajalle ja yleisesti, jonkin asian painoarvon vahvistamisesta/ vähentämisestä. Mitä toiminnasta puuttuu, mitä uutta tulisi luoda ja mitä tulisi kehittää sekä tuloksia ja vaikutuksia itselle ja yleisesti.

Kehittämisehdotukset otettiin huomioon toiminnan suunnittelussa siltä osin, mikä edisti tavoitteiden saavuttamista ja mikä resurssien puitteissa oli mahdollista. Kehittämisehdotuksista keskustelimme eri toimintojen yhteydessä ikäihmisten ja vapaaehtoisten kanssa, toiminnan arviointipäivässä ja toiminnan tuki- ja kehitystyöryhmässä sekä yhteistyökumppaneiden tapaamisissa ja Särkisalokotiyhdistyksen kokouksissa.

Mitä mieltä kohderyhmän edustajat ovat toiminnasta?

Kohderyhmän edustajien yhteenveto:

”Yhresin kyselyyn toiminnasta vastaajista 2/3 oli naisia ja 1/3 miehiä. Kaikki olivat erittäin tyytyväisiä Yhres toimintaan. Koettiin että yhteisöllisyys ja talkoohenki on kasvanut vuosi vuodelta. Ilman toimintaa ei nähtäisiä tuttuja niin

usein, ei olisi paikkaa missä nähdä. Osallistutaan useisiin viikottaisiin tapaamisiin. Keskiviikkokaffet ovat kaikista suosituimmat ja niihin osallistuu joka viikko 30-50 ikäihmistä. Ne ovat käsite, jolla on suuri merkitys kylän vanhuksille ja eläkelaisille. Vanhukset elävät pitempään kotonaan kiitos aktiivisen toiminnan ja vapaaehtoisten käynnit heidän kodeissaan. Mielen hyvinvointi ryhmä on tärkeä, koska siellä voi puhua kipeistäkin asioista luottamuksella. Siellä myös saa paljon tietoa ja tehdään hauskoja tehtäviä” Keskiviikkokaffet ovat osallistujamäärältään suosituimmat, mutta mitään toimintaa ei pidetty turhana. Toiminnoissa on oma vakiintunut osallistujakuntansa, mutta yhä useampi osallistuu viikoittain useampaan eri toimintaan. Kiiteltiin ihmisten erilaisuuden huomioon ottamista toimintoja järjestettäessä > monipuolisuus, esteettömyys. Senioritanssi liikunnallisista toiminnoista on nostanut suosiotaan osaavan ohjaajan ja monipuolisuutensa myötä > musiikki, liike, muisti, tasapaino ja ystävät. Kävelyllä mukana olevat koirat aktivoivat osallistumaan > saa taluttaa, rapsuttaa tai niiden touhuja on kiva seurata. Tiedon saanti koettiin hyväksi. Facebookista katsotaan yhä useammin viikon ohjelmaa. Koettiin, että kaupungin asioiden tiedotus Yhresin kautta on tärkeää, muutoin vaikea saada. Vastauksissa painottuivat; sosiaaliset suhteet > lähdetään kotoa tapaan tuttuja. Yhteisöllisyys >tunne, että kuuluu johonkin. Toiminnat ja palvelut ovat lähellä saman katon alla> saatavuus, matala kynnyksen osallistumiseen. Tiedon saanti > palveluista ja ajankohtaisista asioista.

Tulokset ja vaikutukset

Ikäihmiset osallistuvat aktiivisesti. Niin on ollut aiemminkin, mutta kyselyjen ja osallistujamäärien perusteella osallistuminen on entisestään lisääntynyt. Verrattuna aiempaan ikäihmiset osallistuvat enemmän useampaan kuin yhteen toimintoon. Kuten aiemminkin sosiaaliset kontaktit, yhteisöllisyys ja tarpeellisuuden tunne korostuivat vastauksissa. Ne ovat motivaattoreita, jotka saavat ihmiset lähtemään liikkeelle ja jotka vähentävät yksinäisyyttä ja parantavat elämän laatua. Myös ikääntyneet pariskunnat kokivat elämän laadun parantuneen osallistumisensa myötä, varsinkin muistisairaiden puoliset. Tiedon saantia koettiin kattavaksi ja tärkeäksi. Osattiin hakeutua omaa hyvinvointia edistävään toimintaan tai palvelun piiriin > toiminnan kautta järjestetyn kuulotiedon/testauksen tuloksena hankittiin elämänlaatua parantava kuulolaite. Tieto liikunnan hyödyistä edes auttoi liikuntaryhmään osallistumista, sekä aiemmin osallistuneiden kokemukset > kunnon paraneminen, mielen virkistys > elämän laatu ja omatoiminen liikkuminen tai asioiden hoito parani.

Kohdennetun kyselyn kysymykseen ”Kerro miksi osallistut keskiviikkokaffeille” saatu tyhjentävä vastaus:

”Tiedän mihin lähden ja sitten tulee laitettua tukka kuntoon ja parhaat päälle”

Kohderyhmän edustajien yhteenveto:

Yhres on kylän kokoavana voimana. Yhteishenki ja yhteisöllisyys on kasvanut. Kaikille on jotakin tasapuolisesti. Yksin asuvat on saatu liikkeelle ja jaksavat pitempään kotona. On saatu ihmiset liikkumaan ja positiivisuutta elämään. Salo säästää koska sosiaalipalvelut vähenevät. ikäihmiset osallistuvat toimintaan aktiivisesti ja osa toimii vapaaehtoisenaakin. Yhresin pitkä kokemus on osoitus tarpeellisuudesta, ja sinänsä vaikutuksesta. Särkisalokodissa on merkittävä määrä eri toimijoiden ohjelmaa ja tapaamisia, joiden mahdollistajana Yhres on.

- Vähentää terveyskeskus käyntejä ja muiden sote- palvelujen tarvetta, koska Yhresin myötä kokonaisvaltainen hyvinvointi on lisääntynyt
- Ihmiset ovat oppineet tuntemaan toisia ja vapaa-ajan asukkaita.
- yksinäisyys olisi raskaampaa, torjuu yksinäisyyttä
- yhteisöllisyys on huikeasti voimistunut, ihmiset on saatu liikkeelle tukemaan toisiaan
- hyvä tiedon ja informaation saanti asioista ja yhteistoiminta
- Mielen virkistystä
- Yhdessäoloa
- jaksetaan yksinäisyyttä kotona paremmin ja selvittää pidempään, kun on Yhresin tukiverkosto
- Särkisalokoti on ainoa paikka monelle, jossa tavata muita ihmisiä
- tuottaa iloa ja viihtyisyyttä
- uudet asukkaat voivat helposti tutustua toisiin
- liikkuminen on lisääntynyt, koska on seuraa.
- on saatu voimaa lisää lihaksiin
- saa hyvää ruokaa ja vielä yleensä mukaankin
- muistisairaille elintärkeä tuki, kotona asumiselle
- luo turvallisuutta ja merkitystä elämälle ja parantaa laatua
- ihmiset voivat elää pidempään kotona hyvin organisoidun vapaaehtoistoiminnan avulla
- pääsee ulos, kun on ystävää
- saa osallistua, olla tarpeellinen, äänensä kuuluviin ja kuulua yhteisöön
- ylläpitää mielenterveyttä

Kehittämisehdotukset

Kohderyhmältä ei juurikaan kehitysehdotuksia saada. Ainoat ehdotukset vastauksissa oli; - kierrättämistä Särkisalokodille, - kaikki tapahtumat ja retket sellaisiksi, että kaikki voivat osallistua, - kun ollaan huonossa kunnossa, päästään osallistumaan.

Myöskään suullisesti kysyttäessä näitä ehdotuksia ei ole saatu. Jos on liittyvät

ne lähinnä joihinkin hankintoihin esim. askartelutarvikkeisiin, pöytäliinoin ja sen sellaisiin.

Avustettuun toimintaan osallistuneiden
henkilöiden määrä raportointiaikana 2018

Ikäjakama: tiedämme

Ikäryhmä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Kerätty tieto vai arvio?
0 - 6 vuotta	17	7	24	
7 - 17 vuotta	22	16	38	
18 - 29 vuotta	7	5	12	
30 - 62 vuotta	58	34	92	
63 - 79 vuotta	104	81	185	
80 tai yli	36	32	68	
Yhteensä	244	175	419	

Avustettuun toimintaan osallistuneiden
henkilöiden määrä raportointiaikana 2019

Ikäjakama: tiedämme

Ikäryhmä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Kerätty tieto vai arvio?
0 - 6 vuotta	9	5	14	
7 - 17 vuotta	8	11	19	
18 - 29 vuotta	2	9	11	
30 - 62 vuotta	64	37	101	
63 - 79 vuotta	153	65	218	
80 tai yli	35	34	69	
Yhteensä	271	161	432	

Yhteistyökumppanit

Toimintaan osallistuneet kumppanit

Toiminnassa oli mukana yhteistyökumppaneita

Keskeiset yhteistyökumppanit

Kunta/kaupunki

Salo

Taloudellinen yhteistyö, tilojen käyttö korvauksetta

Seurakunta

Salon seurakunta

Asiakkaiden ohjaus - Molempia

Seurakunta
Salon seurakunta
Muu asiantuntijaosaamisen vaihto

Järjestö (STEA:n avustuksia saava)
SALON MUISTIYHDISTYS RY
Muu asiantuntijaosaamisen vaihto

Järjestö (STEA:n avustuksia saava)
Salon omaishoitajat ry
Asiakkaiden ohjaus - Asiakkaiden ohjaaminen yhteistyökumppanille

Muu
Särkisalon Eläkeliitto
Tapahtumien järjestämisyhteistyö

Muu
Särkisalon Maa- ja kotitalousnaiset
Tapahtumien järjestämisyhteistyö

Muu
Meripirtin Kerho ry, Särkisalo
Tapahtumien järjestämisyhteistyö

Muu
Särkisalon Martat
Tapahtumien järjestämisyhteistyö

Muu
Pitäjäyhdistys SärFin
Muu asiantuntijaosaamisen vaihto

Kunta/kaupunki

Salo

Taloudellinen yhteistyö, tilojen käyttö korvauksetta

Kunta/kaupunki

Salo

Taloudellinen yhteistyö, tilojen käyttö korvauksetta

Miten yhteistyökumppaneilta on kerätty tietoa toiminnasta?

Yhteistyökumppaneille tehtiin kirjallinen tarvekartoitus kysely 9/2019 (ks. mitä kysyimme, kohdista miten vapaaehtoisilta ja kohderyhmiltä kerätty tietoa) ja erillinen kysely 2/2020 jossa kysyimme mitä mieltä on toiminnan sisällöstä ja toteutuksesta, tulokset ja vaikutukset ja kehittämistarpeista. Vastauksia saimme kymmeneltä eri kumppanilta. Kolme kertaa vuodessa yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden tapaamisissa keskusteltiin toiminnasta ja suunniteltiin yhteisesti. Kylän yhteisten tapahtumien järjestelyjä koskevia suunnittelutapaamisia oli yhteensä kahdeksan ja erikseen seurakunnan kanssa kaksi. Toiminnalla on erillinen tuki- ja kehitystyöryhmä (Tuke), joka koostuu neljästä eläkeikäisestä (64-81v) ikäihmisestä, yhdestä nuoresta 16v, päiväkotijäsenistä ja alakouluikäisten lasten äidistä ja yhdestä 43 v. työttömästä henkilöstä. Ryhmä kokoontui yhteensä 5 kertaa miettimään toimintaa ja mahdollisia kehitystarpeita. Ryhmä myös suunnitteli vapaaehtoisten virkistysretken ja joulutapahtuman ohjelmiseen ja osallistui silakkamarkkinat ikäihmisten ruokailun järjestelyjen suunnitteluun ja toteutukseen. Ohjausryhmässä on ollut mukana myös yhteistyökumppaneita, Salon kaupungin kotihoidon aluepäällikkö ja kyläasiamies (vuonna 2020 kyläasiamies jää pois ja hänen tilalleen tulee kaupungin vanhuspalvelujen johtaja) ja muistiyhdistyksen toiminnanjohtaja, Ohjausryhmän kokouksissa 3x vuosi on saatu heidän ehdotuksiaan ja näkemyksiään, toki ovat myös osallistuneet kirjallisiin kyselyihin.

Mitä mieltä yhteistyökumppanit ovat toiminnan sisällöstä ja toteutuksesta?

Toiminta koordinoi eri yhdistysten ja yhteisöjen toimintaa ja tiedottaa niistä ja

toteuttaa itse monipuolista sisältöä kaikenikäisille. Se on esimerkiksi laajemminkin siitä, miten voidaan toimia laaja-alaisesti koko yhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toiminnan sisältö on monipuolista ja toiminnan kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Toiminta on paikallisten näköistä ja on toteutettu huomioiden iän- ja liikuntarajoitteisten henkilöiden "vaikeudet". Alueen asukkaat tulevat kuulluksi, heidän toiveensa otetaan huomioon toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Vapaaehtoisille on "tilaa toimia, he ovat tärkeä osa Yhres-toimintaa. Hyvä me henki.

Mitkä ovat yhteistyökumppaneiden mielestä avustetun toiminnan keskeiset tulokset ja vaikutukset?

Toiminta vastaa kyläläisten tarpeita ja odotuksia, koska osallistuminen on runsasta ja aktiivista. Toiminnan paikallisuus ja helppo saavutettavuus on erityisen merkityksellistä, koska osallistuminen moniin aktiviteetteihin on matkan ja julkisen kulkuyhteyden puutteen vuoksi monille hankalaa. Vuosien myötä, toiminnan vakiinnuttua, asukkaat löytävät toiminnan hyvin ja osallistuvat aktiivisesti. Varsinkin ikääntyneillä on syy lähteä kotoa tapaamaan muita ihmisiä. Tämä ei olisi mahdollista ilman Yhresiä. Mahdollisiin ongelmiin/toimintakyvyn vajeisiin on helpompi tarttua, kun ikääntynyttä näkee säännöllisesti ja huomaa, jos kaikki ei ole kunnossa. Huoli- ilmoitus on käytössä. Kyläläisillä on luottamus Yhresiin, vaikeistakin asioista voidaan keskustella ja uskalletaan pyytää apua.

Yhresin avulla löytyy jokaiselle halukkaalle mielekästä tekemistä ja vapaaehtoisena voi kokea olevansa tarpeellinen toiminnalle. Ihmiset tulevat kuulluiksi, heidän mielipiteillään on merkitystä.

Koko kylä toimii yhdessä, lapsista vanhuksiin. Toiminta tukee hyvin kylän yhteisöllisyyttä. Se kokoaa yhteen monella tapaa ajattelevia ihmisiä ja yhteisöjä. Erilaisuuden sietokyky on kasvanut yhdessä toimimisen takia. Toiminta tavoittaa monen ikäisiä ihmisiä, poistamalla yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Toiminta tuo iloa sisältöä ikäihmisten elämään kuin myös vapaaehtoisten elämään sekä suunnatonta yhteenkuuluvuutta koko kylälle. Toiminnan kautta saadaan tietoa ja selvennystä "yhteiskunnassa tapahtuvista muutoksista.

Yhdestä vastauksesta suoraan lainattua; "Huippu saavutus, että Särkisalokodin ja Yhresin toimintaa pyritään monistamaan muuallekin Saloon".

Mitkä ovat yhteistyökumppaneiden mielestä avustetun toiminnan keskeiset kehittämistarpeet?

Koettiin, että Yhresissä tehdään jo nyt merkittävän paljon resursseihin nähden. Toiminta toimintoinen on hyvin vakiintunutta, mutta keskeistä olisi saada rahoitukselle varma pohja, jotta voidaan luottaa toiminnan jatkuvuuteen. Huoli tuntui olevan työntekijän jaksamisesta nimenomaa jatkuvan ” rahahuolen” takia.

Tärkeää olisi myös saada mallinnettua toiminta ja päästä jalkauttamaan sitä kunnolla muihinkin Salon kyliin. Kaupunkilaisten hyvinvointi lisääntyy yhteisten olohuoneiden avulla.

Mahdollisuus riittäviin henkilö- ja talousresursseihin toiminnan määrään, monipuolisuuteen ja aktiivisuuteen nähden.

5. Yhteenveto

Toiminnan maantieteellinen alue

Salo

Toiminnan tavoitteet raportointikaudelta

1) Edistää ja ylläpitää asukkaiden, eritoten ikäihmisten, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia ja osallisuutta.

2) Tukea ja kannustaa vapaaehtoisten jaksamista

3) Koordinoida eri tahojen yhteistoimintaa

Avustetun toiminnan sisältö

Viikoittaista

Vertaisohjattu kuntosalikuntoliikunta ikäihmisille lihaskunnan kohottamiseen. Särkisolokodin

kuntosalilla 62 krt. Ohjauksesta vastasi 5 vertaisohjaajaa sekä Salon kaupungin vertaistukihenkilö 12 krt. Työntekijällä 1krt/kk ohjausvuoro. Keskiyökokoukset ovat ohjelmallisia tapaamisia sekä ikäihmisten lisäksi korostetusti avoimia kaikille. 80krt Särkisalokodilla, 4krt pitäjän toisella laidalla vanhusten rivitalon pihalla. Toteutuksesta vastasivat 6 yhdistystä, 5 yhteistyökumppania sekä työntekijä omalla vuorollaan. Ohjelmasta vastasi kaffettaja, mutta ohjelmaa pohdittiin yhdessä > asiantuntijoiden luentoja, muisteloita, bingoa, taiteilijoiden esiintymisiä jne. Työntekijä tekee vuorolistat, tiedottaa yleisesti ja kaffetuksilla ajankohtaisista asioista sekä laittaa liitutaalulle kysymyksiä tai arvoituksia, jotka käydään yhdessä läpi. Muodostunut tärkeä käytäntö kaffetuksiin.

Senioritanssi ikäihmisille paikallisen koulun liikuntasalissa 71 krt. joista 9 esiintymisiä tilaisuuksissa. Yhres ja eläkeliiton vastasivat. Ohjaajana palkattu, ammattitaitoinen ohjaaja. Työntekijä toimi sijaisena tarvittaessa.

Yhres -kävely ikäihmisille, kaikki tervetulleita. Fyysisen kunnon ylläpitämisen sekä sosiaalisen kanssakäymisen toimintoa toteutettiin Särkisalon kirkonkylän ympäristössä 75 krt vertaisohjaajien ja työntekijän toimesta.

Yhres -ruokailu on suunnattu pääasiallisesti ikäihmisille. Ruokailu tärkeä yksin asuville, etenkin miehille. Yli jäänyt ruoka jaetaan kotiin vietäväksi. 79 krt Särkisalokodilla. Toteutus; Särkisalokotiyhdistys, Salon kaupunki ja työntekijä. Mustakuula -peli facebook sivulle kerran viikossa. Alkaen 9/ 2019.

Muita toimintoja

Korttirinki kaikille avoin aivoterveyttä edistävä toiminto 36 krt Särkisalokodilla. Ohjauksesta vastasi 2 vapaaehtoista, tiedotuksesta työntekijä.

HyvänOlon iltapäivä ikäihmisille. Matalan kynnyksen toiminto mielen hyvinvoinnin kautta kokonaisvaltaista hyvinvointia edistävä ryhmä. Yht. 20 krt Särkisalokodilla, 2 krt eri osallistujan kotona. Sisältö pohditaan yhdessä osallistujien kanssa, päävastuu työntekijällä. 1krt toteutus yhteistyökumppaneiden kanssa tapahtumana; kaupunki, omaishoitajat, lähihoitajaopiskelijat, avustajakeskus ja Salon syty.

Kädentaitotupa ikäihmisille motoriikan ja aivoterveiden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. 16 krt Särkisalokodilla. 5 krt mukana askartelemassa päiväkodinlapset. Ohjauksesta vastasivat vapaaehtoiset, materiaalista ja tiedotuksesta työntekijä.

Yhteislaulut Särkisalokodilla yhteistyössä srk:n kanttorin kanssa 22 krt. päiväaikaan. Päiväkodinlapset osallistuivat 4 krt. Paikallisen mieskuoron kanssa laulettiin 5 krt. iltana-aikaan. Suunnattu ikäihmisille, kaikki tervetulleita. Etsivän vanhustyön hyvän mielen käyntien kohderyhmät ovat kotona asuvat iäkkäät, liikuntarajoitteiset, omaishoitajat, syrjäytymisvaarassa olevat tai jo syrjäytyneet. Työtä tehdään yhdessä vapaaehtoisten, diakonin, kaupungin - kotihoidon ja fysioterapeutin kanssa. Käynnit kohdistuivat 27 eri henkilöön, 23 eri kotiin tehtiin 58 käyntiä joista 19 pariskuntien kotiin. Käynnit teki työntekijä yksin, yhdessä diakonin tai vapaaehtoisen kanssa. Käyntien avulla kartoitetaan mahdollista avuntarvetta, ohjataan/ neuvotaan tai vain jutustellaan.

Ystävöimintä iäkkäille yksinäisille, liikuntarajoitteisille, omaishoitajille tai muista syistä tarvitseville. 9 vapaaehtoisen toimesta ihmisten kodeissa.

Käyntejä 391 krt, 10 eri kotiin, pariskuntien koteja 3. Käynneistä vastasivat vapaaehtoiset itse.

Nuorisotila ilta 46 krt. 7-17 vuotiaille toteutettiin pareittain Särkisalokodin nuorisotilassa 29 eri ikäisen (18-72 v.) vapaaehtoisen toimesta. Vapaaehtoiset vastasivat itse illan sisällöstä. Työntekijä teki vuorolistat ja huolehti "sijais" järjestelyistä.

Särkisalokodin matalan kynnyksen olohuone avoinna kaikille ma ja pe klo 9-19 ja ti, ke ja to klo 9-17. Kirjastoon kulku on olohuoneen yhteydessä. Olohuone on auki myös kirjaston aukioloaikoina.

Yhresin matalankynnyksen palvelupiste avoinna ti, ke, to 8-16 ja tarvittaessa. Usein myös ma-pe, mutta näille päiville pyritään sijoittamaan kotikäynnit, retket, erilliset tapahtumat, muut asioinnit, kokoukset ym. Puhelin on avoinna aina. Särkisalokodille on järjestetty tilat hyvinvointiyrittäjille > parturikampaaja, hammashuolto, jalkahoitaja/kosmetologi ja fysioterapeutti. Terveystieteiden vastaanotto 2/krt/kk.

Särkisalokodilla on nuorille oma huone läksyjen tekoon ja loikoiluun. Pitkien välimatkojen vuoksi, ilman koulun jälkeistä ajanviettopaikkaa monella ei olisi ollut mahdollisuutta lainkaan osallistua nuokkaritoimintaan. Huone avoinna olohuoneen aukiolo aikoina.

Muut

Taiteilut vauvasta-vaariin Särkisalokodilla x5. Vapaaehtoiset vastasivat ohjauksesta ja työntekijä materiaaleista ja tiedotuksesta.

Esteettömästi yhdessä tapahtuman järjestivät kuuloliitto ja Salon kuuloyhdistys Särkisalokodilla. Työntekijä vastasi tiedotuksesta. Päivässä esiteltiin kuuloliiton ja yhdistyksen toimintaa, apuvälineitä ja testattiin induktiosilmukkaa Särkisalokodissa. Kuuloautossa oli kuulontestausta ja kuulolähipalvelun neuvontaa.

Naurujooga ensisijaisesti vapaaehtoisille, mutta kaikki halukkaat olivat tervetulleita. Järjestämisestä vastasi toiminta, ohjauksesta koulutettu ohjaaja. Kaikille asukkaille joulutapahtuma/ kiitostilaisuus x2. Niissä jaettiin kiitokset kaikille toiminnassa mukana olleille, toiminnan kuulumisia, otimme vastaan palautteita, nautimme hyvästä ruuasta ja vapaaehtoisten kanssa yhdessä järjestetystä ohjelmasta.

Yhteistyöllä alakoulun, päiväkodin ja eläkeliiton kanssa unelmienliikuntapäivä Särkisalokodin piha-alueella, jossa oli 10 rastitehtävää, sekajoukkueet vauvasta-vaariin. Päätteeksi tarjottiin makkarat ja mehut.

Kylän Silakkamarkkinoilla x2 järjestimme yli 80-vuotiaille ilmaisen silakka-aterian tarjoiuineen vapaaehtoisten kanssa.

Osallistuimme kylätapahtumien järjestelyihin ja/tai toteutukseen yhdistysten kanssa. Juhannussalon pystytys, Särkisalopäivät, Satamarannan tanssit ja muinaistulet kerran kumpanakin vuonna.

Retkiä, koulutusta, infoa

Ulkoilupäivä ikäihmisille Teijon kansallispuistoon x2. v.2019 yhdessä naapuripitäjän avoimen päiväkodin kanssa. Toteutuksesta vastasi toiminta ja päiväkotit. Ohjelmasta paikallinen retkiopas.

2019 osallistuimme Salon kaupungin järjestämään valtakunnalliseen

ikäihmisten ulkoilupäivään kansallispuistossa. Työntekijä keräsi "omien" ilmoittautumiset ja järjesti kimppekyydit".

Toiminta järjesti retken ikäihmisille x2 Salon torille Seniorimessuille. V. 2018 retki Hyvä ikä messuille Helsinkiin ja 2019 Terve Olo messuille Turkuun kaikille halukkaalle.

Kulttuuriretkiä ikäihmisille x2 järjestettiin yhteistyössä seurakunnan kanssa, Somerolle ja Seilin saarelle.

Teatteriretkiä ikäihmisille x2, järjestäjä Särkisalokotiyhdistys, työntekijä keräsi ilmoittautumiset

Risutyökurssi x2 kaikille Särkisalokodilla. Työntekijä ja vapaaehtoinen toteuttivat.

Ikäihmisille älylaitekurssi x2 ja x2 henkilökohtaisella ajalla varattava Atk-pysäkki yhteistyössä Salon sytyn atk osaajien kanssa. Työntekijältä saa apua "yksinkertaisimissa" älylaite ongelmissa.

Yhres & kumppanit tapaamiset Särkisalokodilla olivat osaltaan koulutusilaisuuksia x6. Samalla olivat vapaaehtoisten tapaamisina.

Ikäinfo Särkisalokodilla yhteistyössä Salon kaupungin kanssa x2.

Muistikummi koulutus kerran kaikille kiinnostuneille. Kouluttaja Salon muistiyhdistys, tiedotus työntekijällä.

Vapaaehtoisten retket ja koulutukset ks. kohdasta; millaista tukea ja koulutusta...

Talkoita; Särkisalokodin ympäristön talkoot x2, ikäihmisten kävelyreittien varrella olevien valehtelijanpenkkien pesutalkoot x1 ja huoltotalkoot x1. Talkoihin otti osaa kaikenikäiset asukkaat.

Vapaaehtoiset ovat korjanneet vanhoja apuvälineitä, joita olemme toimittaneet kotihoidon tai muualta tulleiden vihjeiden perusteella niitä tarvitseville.

Työntekijä on ollut mukana asiantuntijana Salon kaupungin hallinnoimassa monipalvelukeskukset työryhmässä, ks. yhteenveto, mitä toiminnassa pitäisi kehittää...

Saavutettiin asetut tavoitteet?

Saavutettiin kokonaan

Mitkä tekijät vaikuttivat siihen, että asetetut tavoitteet saavutettiin tai jäivät saavuttamatta?

Ks. kohta " Mitkä tekijät vaikuttivat siihen, että kohderyhmä tavoitettiin..." siinä kuvatut asiat ovat myös tekijöitä, jotka ovat suoraan yhteydessä tavoitteiden saavuttamiseen.

Yhres on toiminut alueelle jo vuodesta 2014. Yhres toimintoinen ja Särkisalon alueen "elävänä" pitäjänä on tunnettu ja koetaan luotettavaksi. Yhres toimii matalankynnyksen palvelupisteenä Särkisalokodin palvelukeskuksessa ja samalla myös hallinnoi ja koordinoi talon yhteistä käyttöä. Toimintaan osallistuminen on tehty mahdollisimman helpoksi, matalan kynnyksen periaatteella. Tarve ja Yhresin kautta järjestetty toiminta ovat kohdanneet. Mielenkiinto ja toiveet huomioidaan ja niistä keskustellaan. Kaikkea ei voida toteuttaa, mutta pohdimme yhdessä niin kohderyhmän, vapaaehtoisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa mahdollisia vaihtoehtoisia keinoja. Vapaaehtoiset saavat toteuttaa itseään ja ideoitaan melko vapaasti. Tehtävät on pystytty runsaan vapaaehtoisten määrän vuoksi jakamaan pieniin osiin, ja ne ovat käytännössä kaikki sellaisia, että tavallisen ihmisen taidot riittävät; kahvin keitosta vertais- ja ystävätoimintaan. Koulutusta on tarjottu ja se on koettu riittäväksi kuten myös saatu tuki virkistys > tyytyväiset jopa kiitolliset vapaaehtoiset. Hyvät ja vakiintuneet toimintatavat osoittavat, että tavoitteet ovat kohdallaan, osallistumisprosentti on korkea. Lisäksi toiminnassa on runsaasti motivoituneita yhteistyökumppaneita joiden kanssa yhteistyö on tiivistä ja sujuvaa. Toimintoja on hajautettu muualle toimialueelle esim. keskiviikkokahvit alueen toiselle laidalle, HyvänOlon iltapäivää osallistujien kotiin heidän omasta pyynnöstään, senioritanssi koululle > alueemme ulkopuoliset kiinnostuneet mahtuvat mukaan > "omille" ikäihmisillemme virkistäviä uusia sosiaalisia kontakteja ja itse toiminnalle tärkeää alueellista näkyvyyttä. Koteihin viedyt ystävä- ja hyvän mielen käynnit vähentävät yksinäisyyttä ja lisäävät kotona asumisen mielekkyyttä. Pitkäjänteinen, säännöllinen ja suunnitelmallinen toiminta on varmasti yksitavoitteiden saavuttamisen tekijöistä.

Monipuoliseen tiedottamiseen on panostettu paljon ja se on yksi tärkeimmistä tavoittamisen tekijöistä.

Kolme kertaa vuodessa ilmestyvä Särkisalon tiedote on tiedotuksen helmi. Siihen kootaan kaikki kylän tapahtumat, joka edesauttaa paitsi tavoittamisessa myös päällekkäisyyksien välttämiseksi. A4 kokoinen tiedote on kaksipuolinen ja se jaetaan jokaisen asukkaalle postilaatikkoon. Lisäksi tiedotetaan Yhresin ja Särkisalon kotisivujen kautta. Keskustelujen ja tarvekartoituksen mukaan facebookista, jossa julkaistaan viikon ohjelma, luetaan ja tarkistetaan aiempaa enemmän tulevat asiat. Varsinkin ikäihmisten muualla asuvat omaiset näkevät sieltä mitä kulloinkin on ohjelmassa ja muistuttavat ja/tai tuovat ikääntyneitä omaisiaan osallistumaan. Saattavat itsekkin jäädä vaikkapa kahville, kuntosalille, laulamaan jne. Instagramissa julkaisemme lähinnä kuvia menneistä tai meneillään olevista asioista. Viikoittain ilmoitetaan paikallislehden ilmaisupalstalla ja neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä kaupunkitiedotteessa

sekä Särkisalokodin, kauppojen ja muilla ilmoitustauluilla. Monelle ikäihmiselle kuitenkin kaikkein tärkein tiedonsaanti paikka on Särkisalokodin viikoittaiset kahvitukset, jossa tiedotus on suullista ja jossa saa saman tien merkittävät asiat kalenteriin. Työntekijä on huomionnut, että varsinkin muistisairaat hyötyvät tästä. Myös ”puskaradio” on tehokas tiedottaja > omista hyvistä kokemuksista kerrotaan kaverille, houkutellaan osallistumaan.

Toiminnassa uskomme, että olemme tavoittaneet alueen kaikki yli 63-vuotiaat, jollakin tapaa. Kaikki eivät osallistu varsinaisiin toimintoihin, mutta joko on käyty heidän kotonaan tai he ovat ottaneet muutoin yhteyttä lähinnä neuvonta- tai muuta apua tarvitessaan. Kuten jo useassa kohdassa on mainittu Yhres tunnetaan alueella ja myös toiminnan tarjoama matalankynnyksen neuvontapalvelu.

Aikaansaadut tulokset ja vaikutukset suhteessa tavoitteisiin

Toimintaa on ollut jo vuodesta 2014 alkaen ja toiminta on vakiintunut, jatkuvaa kehittämistä unohtamatta. Toiminta kaikkiaan koetaan luottavaksi hyvinvointia edistävänä ja ylläpitävänä. Unohtamatta saavutettua yhteisöllisyyttä ”yhteenhiileen” puhaltamista, jolla on suuri merkitys Yhresin kaltaisessa vapaaehtoisuuden ja yhteistyöhön perustuvassa toiminnassa. Työntekijä on tullut tutuksi vuosien varrella. Työntekijään otetaan yhteyttä nykyisin helposti, hyvinkin henkilökohtaisissa asioissa. Vaikeistakin asioista voidaan keskustella ja uskalletaan pyytää apua silloin kun sitä tarvitsee itse tai läheinen. Avun pyytäminen edistää ja lisää hyvinvointia. Särkisalokoti on kaikkien olohuone, vauvasta vaariin, josta löytyy hyvinvointia edistävät ja ylläpitävät palvelut. Se on myös kylän sosiaalisen kohtaamisen keskus. Toiminta on nykyisin itseohjautuvampaa ja mukana olevien näköistä ja yhteisöllistä. Yhteistyö kotihoidon kanssa on lisääntynyt ja se edistää asukkaiden hyvinvointia. Kyläkauppiaan kanssa saavutettu yhteistyö muun muassa kauppakassipalvelu edesauttaa ikäihmisten kotona asumista ja edesauttaa kaupan pysymiseen alueella. Yhteistyöllä kylä pysyy vireänä ja elävänä yhteisönä huomioiden kaikki asukkaat.

Yhresin avulla löytyy jokaiselle halukkaalle mielekästä tekemistä.

Vapaaehtoiset toimivat vilkkaasti ja kokevat että toiminta on vakiintunutta ja tuttua. Toiminta koetaan luotettavaksi ja he ovat motivoituneita ja innostuneita vaikka suuri osa heistä onkin varttuneita kuuluen myös kohderyhmään. He kokevat koko yhteisön tärkeäksi ja toimivat kaikkien hyväksi. Vapaaehtoiset ovat saaneet mielekästä vaihtelua eläkepäiviin, saaneet itselleen hyvää mieltä, iloa ja tarpeellisuuden tunnetta saadessaan olla mukana toiminnassa.

Toiminnassa mukana on paljon eri ikäisiä vapaaehtoisia, joka lisää

ylisukupolvellista kohtaamista. Se on rikkaus niin ikäihmisille kuin perheyhteisöille; kun antaa niin saa.

Kohderyhmä osallistuu aktiivisesti. Osallistuminen useampaan toimintoon on lisääntynyt. Ikäihmisillä yhteisöllisyys ja tarpeellisuuden tunne korostuivat ja saavat heidät lähtemään liikkeelle tapaamaan muita, saamaan tietoa, askartelemaan, laulamaan, jumppaamaan tai käymään samalla reissulla kirjastossa, jalkahoidossa tai kampaajalla. Yhres on kylän kokoava voima. Sosiaaliset kontaktit tapaamisissa ovat tärkeitä ja siksi lähdetään mukaan. Ihmiset kokevat tulevaisuutensa kuulluiksi, heidän mielipiteillään on merkitystä. Yhteistyökumppaneita toiminnassa on useita; yhdistyksiä, yrittäjiä, seurakunta ja kaupunki. Yhteistyö on sujuvaa, joka on lisännyt entisestään kylän yhteisöllisyyttä ja se on tuonut monipuolisuutta toimintaan, joka edistää ja ylläpitää sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia. Yhres aktivoi paikallisia yhdistyksiä, yhteistyökumppaneita ja yrityksiä toimimaan yhdessä ja tekemään yhteistyötä monipuolisesti ikäihmisten ja koko alueen hyväksi.

Yhteisöllisyys, sosiaaliset kontaktit, itsensä tärkeäksi tuntemisen mahdollisuus ja luottamus korostuvat ryhmien vastauksia tarkastellessa.

Korona epidemian ajan, olemme sopineet kylän kauppiaan kanssa, lämpimän aterian valmistuksesta ja kuljetuksesta ikäihmisille. Yhres ei luonnollisesti ruokailua voi epidemia aikana järjestää. Monelle ruokailu on ollut äärimmäisen tärkeä, turvannut varsinkin yksinäisille miehille lämpimän aterian parille päivälle viikossa. Yhresin työntekijä on apuna aterioiden toimituksissa tarvittaessa. Yhres järjestää alueelle asiointiapua työntekijän ja viiden vapaaehtoisen voimin. Ruokalista ja Yhresin asiointiapu ilmoitetaan paikallisessa lehdessä kerran viikossa. Lehti tuli vastaan kohtuullisella ilmoituksen hinnalla. Facebookissa julkaistaan pientä ajanvietettä ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista sekä siellä ja sähköpostein on tiedotettu työntekijän puhelimitse antamasta avusta ja seurasta. Myös työntekijä soittaa ikäihmisille kuulumisia kysellen.

Mitä toiminnassa pitäisi kehittää seuraavan kahden vuoden aikana?

Ikäihmisten liikunnalliseen aktiivisuuteen pyritään vaikuttamaan tulevina vuosina vieläkin enemmän. Ikäihmiset liikkuvat aiempaa enemmän, mutta vielä alueelta löytyy heitä, jotka eivät liiku tai liikkuvat vain vähän. Koronaepidemia saattaa vaikuttaa myös jo säännöllisesti liikuntaa harrastaneiden liikuntaharrastuksiin alentavasti esim. kuntosali. Pitkän tauon jälkeen uudelleen aloittaminen vaikeaa.

Esteettömyyteen ja ikäystävällisyyteen tulee kiinnittää edelleen huomiota, sillä toimintaan osallistuvissa on enenevässä määrin huonokuntoisempia, apuvälineiden käyttäjiä ja muistin alenemisesta kärsiviä.

Koska alueemme on nopeasti vanhenevaa kimpakyytien lisäksi, tulee miettiä miten kaikki pääsevät osallistumaan, kun kimpakyydittäjiä ei enää ole.

Ehdotusten perusteella ylisukupolvellisia yhteistä toimintaa ”tempauksia” toivotaan enemmän.

Rahoituksen jatkuminen eli toiminnan jatkuminen huolettaa. Toiminnan hyötyjä tulisi saada paremmin kaupungin päättäjien tietouteen, joka varmistaisi toiminnan jatkuvuuden mm. pyytää toiminnan rahoituksen kannalta tärkeitä ihmisiä kylään ja esitellä toimintaa konkreettisesti ja pyrkiä saamaan erilaisia hyötynäkökohtia lehtien julkaisemiksi. Vuodesta 2020 eteenpäin toiminnan ja kaupungin välisenä yhteyshenkilönä ja ohjausryhmän jäsenenä toimii kaupungin vanhuspalvelujen johtaja. Uskomme tällä olevan suuri merkitys toiminnan rahoituksen kannalta, mutta myös toiminnan kehittämisen ja tuloksellisuuden kannalta.

Työntekijä on ollut mukana asiantuntijana Salon kaupungin hallinnoimassa monipalvelukeskukset työryhmässä, jonka tarkoituksena on saada keskuksia muuallekin Salon kyliin, aluksi 3-4 kylään. Yhtenä esikuvana on käytetty Särkisalokotia ja Yhres-toimintaa. Alustava hankesuunnitelma luonnos on tehty, mutta ryhmän puheenjohtajana toimineen kyläasiamiehen tointa ei kaupunki enää jatkanut vuodesta 2020. Kysyttäessä kukaan kaupungilla ei tiennyt missä asian kanssa nyt mennään. Mallintamisen kunnolla käytiin saaminen turvaksi oletettavasti meidänkin toimintaamme.

Koronaepidemian vaikutuksia ikäihmisiin katsotaan ja kuunnellaan herkällä korvalla. Suunnitellaan heidän hyvinvointiaan edistäviä henkisiä ja fyysisiä toimia, jotka voivat olla pitkäaikaisia. Vielä emme voi tietää miten tämä tilanne tulee kehenkin vaikuttamaan ja minkälainen tuen tarve on kullakin. Luultavasti tilanteen jälkeen keskusteluryhmille tulee olemaan tarvetta. Samoin saatetaan tarvita myös ammattiauttajien apua, esim. luentoja ja pienryhmyötä.

6. Indikaattorit

Indikaattori	2018	2019	Kerätty tieto vai arvio?
Koulutus- tai seminaaritulaisuuksien lukumäärä	13	16	kerätty tieto

Koulutus- tai seminaarilaisuuksiin osallistuneiden henkilöiden lukumäärä	65	71	kerätty tieto
Tapahtumien (pois lukien seminaarit ja koulutukset) lukumäärä	18	19	kerätty tieto
Järjestettyjen vertaistuki- tai harrasteryhmien lukumäärä	9	8	kerätty tieto
Vertaistuki- tai harrasteryhmien kokouksien lukumäärä yhteensä	176	178	kerätty tieto
Vertaistuki- tai harrasteryhmiin osallistuneiden henkilöiden lukumäärä	111	121	kerätty tieto
Yksilöasiakkaiden lukumäärä	0	0	arvio
Erillisten kävijöiden lukumäärä matalan kynnyksen toiminnassa	269	292	kerätty tieto
Käyntikertojen lukumäärä matalan kynnyksen toiminnassa	3000	3424	kerätty tieto
Aukiolotunnit per viikko matalan kynnyksen toiminnassa	44	44	kerätty tieto
Yksittäisten kävijöiden määrä verkkosivuilla avustusvuonna	987	834	kerätty tieto
Kävijöiden kokonaismäärä verkkosivuilla avustusvuonna	1117	1468	kerätty tieto

Jaettujen esitteiden ja kirjallisten materiaalien määrä	34	38	kerätty tieto
Mediaosumien lukumäärä vuodessa	6	8	kerätty tieto
Järjestön omat indikaattorit	<p>Vuosi 2018 on raportoitu tässä helmi-joulukuu, koska tammikuu on raportoitu hankkeen loppuraportissa. Tapahtumiin on sisällytetty myös retket. Tapahtumiin osallistumiskertoja v. 2018 oli 279 ja retkien 159. Osallistumiskertoja v.2019 tapahtumiin oli 350 ja retkien 271. Yksilöllistä palvelua saaneita emme ole tilastoineet. Ainoastaan hyvän mielen käynnit kotiin, joita tehtiin 30 käyntiä v.2018 ja 28 käyntiä v.2019 ne koskettivat 27 eri henkilöä. Toiminnan matalankynnyksen pisteellä käy viikossa useita kymmeniä ihmisiä erilaisissa asioissa; Puhelimen käyttöön liittyvät asiat, laskujen maksu, nettipankin tai muissa netin käytön ongelmissa, kaavakkeiden täyttöapua ja monissa muissa asioissa/ ongelmissa, mutta paljon myös vain juttelemassa. Työntekijän puhelin on käytännössä aina avoinna. Puheluita tulee päivittäin 1-5 laidasta laitaa; jonkin tahon aukiolo kyselyjä, virallisten tahojen puhelinnumeroiden kyselyjä, on unohdettu jotakin aikoja ja vain juttelun tarpeesta. Matalaan kynnykseen on laitettu keskiviikkokahvien ja ruokailun erilliset osallistujat sekä myös vertais- ja harrasteryhmien erilliset osallistujat verrattuna edellä mainittuihin, koska laskemme myös ne matalan kynnyksen toimintaan. Matalan kynnyksen käyntikertoihin on laskettu kaikista edellä mainituista käyntikerrat yhteen. Keskiviikkokahveja v. 2018 oli 38krt. ja 42 krt. v. 2019. Ruokailuja v. 2018 oli 37krt ja 2019 42krt. Aukiolot matalan kynnyksen toimintaan on laitettu matalan kynnyksen olohuoneen avoinna oleva aika. Jaettuihin esitteisiin emme raportoineet kerran viikossa ilmoituksia toiminnan ohjelmasta paikallislehdessä ja facebookissa, emmekä myöskään muita facebookissa ilmoitettua. Ilmoitamme myös Salon kaupunki tiedotteessa 4xvuodessa. Kaikkiaan tilastoituja osallistumiskertoja v. 2018 oli 3679 ja vuonna 2019 kertoja oli 3984. Vuoden 2018 tilaston (STAT) mukaan Särkisalon asukasluvu oli 633 henkilöä. Yli 63-vuotiaita asukkaista 39,81%, 252 henkilöä. Koko vuonna 2018 heistä toimintaan osallistui 100,4% ja vuonna 2019 osallistui 113,89%. Tilastoinnissa ei ole eroteltu vapaa-ajan ja muualta tulleita osallistujia. Facebook seuraajia vuoden 2018 lopussa oli 228 ja vuoden 2019 lopussa 268.</p>		

Sisällöstä vastaava yhteyshenkilö

Nimi

Päivi Engblom

Sähköpostiosoite

paivi.engblom@yhres.fi

Puhelin

040 1326385

